

Ἀπλῆ Κατήχησις μέσα ἀπὸ τὴν πείρα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

Ἡ Ἱερὰ Σύναξις τῶν Ἁγίων ΙΒ' Ἀποστόλων Ἰουνίου Λ'

13

ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΕΝΕΚΑ
Πρὸς Οἰκοδομὴν καὶ Παραμυθίαν
Ἰούλιος 2016

Στίχοι

Τιμῶ θεόπτας δώδεκα Χριστοῦ φίλους,
Ἡρωας ἄνδρας, καὶ θεοῦς, τολμῶ λέγειν.
Δώδεκα εὐκλεέας τριακοστὴ ἀγεῖρει μύστας.

Στίχοι

*εἰς τὸν ἐξώφυλον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων
τῆς Κωνσταντινουπόλεως,
ἐν ᾧ ἱστώρηται ἕκαστος πῶς ἐτελειώθη.*

Μἄρκον θανατοῖ δῆμος Ἀλεξανδρέων.
Ζωῆς ὑπνον πρύτανιν ὑπνοῖ Ματθαῖος.
Ῥώμη ξίφει θνήσκοντα τὸν Παῦλον βλέπει.
Ἰσον Πέτρῳ δίδωσι Φίλιππος μόνον.
Βαρθολομαῖος σταυρικῶ θνήσκει πάθει.
Καὶ τὸν Σίμωνα σταυρὸς ἐξάγει βίου.
Σταυροῖ Πέτρον κύμβαλον ἐν Ρώμῃ Νέρων.
Καὶ μὴ θανῶν ζῆ καὶ θανῶν Ἰωάννης.
Εἰρηνικῶς τέθηκε Λουκάς ἐν τέλει.
Σταυροῦσι Πατρεῖς ἄνδρες ὡμῶς Ἀνδρέαν.
Μάχαιρα τέμνει τοὺς Ἰακώβου δρόμους.
Νεκροῦσι λόγχαις τὸν Θωμᾶν ἐν Ἰνδία.

Προσόμοιον. Ἦχος δ΄. Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθεῖς.

Πέτρε καὶ Παῦλε τοῦ Λόγου ἀροτῆρες, Ἀνδρέα, Ἰακῶβε, καὶ Ἰωάννη σοφέ, Βαρθολομαῖε καὶ Φίλιππε, Θωμᾶ, Ματθαῖε, Σίμων, Ἰούδα, θεῖε Ἰακῶβε, παγκόσμιε πάντιμε, τῶν Μαθητῶν Δωδεκάς, οἱ ἐν τῷ κόσμῳ κηρύξαντες, τὴν παναγίαν, Τριάδα φύσει Θεὸν αἰδίδιον, τῆς Ἐκκλησίας οἱ ἀλάξεντοι, ὄντως πύργοι καὶ στῦλοι ἀσάλευτοι, τῷ Δεσπότη τῶν ὅλων, ἱκετεύσατε σωθῆναι ἡμᾶς.

ΣΥΝΑΞΙΣ

τῶν ἸΒ' Ἁγίων Ἀποστόλων

Ἰουνίου λ'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ'.

Ἄπόστολοι ἅγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἔλε-
ήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν,
παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Ὡς δωδεκάπυρρος, λυχνία ἔλαμψαν, οἱ δωδεκάριθμοι Χρι-
στοῦ Ἀπόστολοι, Πέτρος καὶ Παῦλος σὺν Λουκᾷ, Ἀν-
δρέας καὶ Ἰωάννης, Βαρθολομαῖος Φίλιππος, σὺν Ματθαίῳ
καὶ Σίμωνι, Μᾶρκος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Θωμᾶς ὁ μακάριος, καὶ
ἠῦγγασαν τοὺς πίστει βοῶντας· χαίρετε Λόγου οἱ αὐτόπται.

Ἡ Σύναξις

τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων τῶν Δώδεκα

Τὴν ἐπομένη, μετὰ τὴν Ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Πρωτοκορυφαίων
Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου (Ἰουνίου κθ'), ἐορτάζομε τὴν
Σύναξιν τῶν Ἁγίων Δώδεκα Ἀποστόλων, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα:

✠ Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος • Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ,
ὁ καὶ Πρωτόκλητος • Ἰάκωβος ὁ υἱὸς Ζεβεδαίου • Ἰωάννης ὁ
ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὁ καὶ Εὐαγγελιστὴς καὶ Θεολόγος • Φίλιππος
• Βαρθολομαῖος • Θωμᾶς ὁ Δίδυμος • Ματθαῖος ὁ Τελώνης, ὁ
καὶ Λευῖς, καὶ Εὐαγγελιστὴς • Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου υἱός •
Ἰούδας, ὁ ἀδελφὸς Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, ὁ καὶ Λεββαῖος
καὶ Θαδδαῖος ἐπικληθεῖς • Σίμων ὁ Κανανίτης, ὁ Ζηλωτὴς • καὶ
Ματθίας, ὁ εἰς τὸν τόπον τοῦ προδότου Ἰούδα ψηφισθεῖς.

● Ἡ Ἱερὰ Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας μας, τόσο ἡ Ἀγιολογικὴ
ὅσο καὶ ἡ Εἰκονογραφικὴ, συναριθμεῖ στοὺς Δώδεκα τὸν Ἀπό-
στολον Παῦλο καὶ τοὺς Εὐαγγελιστὰς Μᾶρκο καὶ Λουκᾷ.

● Ἐπίσης, μνημονεύονται καὶ ἄλλοι Ἀπόστολοι ἐκ τῶν Ἑβδομη-
κοντα, οἱ Μυροφόρες Γυναῖκες καὶ ἄλλοι ἀνώνυμοι, ἑκατὸν εἴκοσι
τὸν ἀριθμὸν, οἱ ὁποῖοι τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς ἔλαβαν τὸ πλή-
ρωμα τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ σήμερα συγκροτοῦν
τὸν ἀρμονικὸν χορὸν τῶν Ἁγίων καὶ Πανευφήμων Ἀποστόλων.

Οἱ Ἅγιοι Ἐνδοξοὶ καὶ Πανεύφημοι καὶ Πρωτοκορυφαῖοι Ἀπόστολοι Πέτρος καὶ Παῦλος

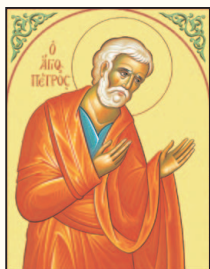
Ἰουνίου κθ'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ'.

Οὶ τῶν Ἀποστόλων πρωτόθρονοι, καὶ τῆς οἰκουμένης Διδάσκαλοι, τῷ Δεσπότη τῶν ὅλων πρεσβεύσατε, εἰρήνην τῇ οἰκουμένη δωρησασθαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Ὁ Πρωτοκορυφαῖος Πέτρος

Οθεομακάριστος Πέτρος κατήγετο ἐκ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, υἱὸς Ἰωνᾶ, ἀδελφὸς Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου. Ἦταν ἀλιεὺς τὴν τέχνη, ἰδιώτης καὶ πτωχός, Σίμων καλούμενος τὸ πρῶτον· ἔπειτα μετωνομάσθη Πέτρος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος μας, ὅταν εἶπε πρὸς αὐτόν: «Σὺ εἶ Σίμων, ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος» (Ἰωάν. α' 43).

Ἐψώθηκε ὑπὸ τοῦ Κυρίου στὸ ἀποστολικὸ ἀξίωμα καὶ ἔγινε ἀχώριστος καὶ ζηλωτὴς Μαθητὴς Του· ἀκολούθησε Αὐτὸν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σωτηρίου κηρύγματος μέχρι τοῦ Ἁγίου Πάθους, ἔνδον τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως Καϊάφα, ὅπου ἀρνήθηκε Αὐτὸν τρίς, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων καὶ τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον· ἔλαβε ὁμως πάλι, διὰ τῶν πικροτάτων δακρύων τῆς μετανοίας, πληρεστάτη τὴν συγχώρησι τοῦ οἰκείου παραπτώματος.

Μετὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ μας καὶ τὴν Κάθοδον τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἐκήρυξε Αὐτὸν στὴν Ἰουδαία, τὴν Ἀντιόχεια, καὶ ἄλλα μέρη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας· τέλος, ἔφθασε στὴν Ρώμη, ὅπου ἐσταυρώθη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος, κάτω μὲν τὴν κεφαλὴν, τοὺς δὲ πόδας ἄνω, καὶ ἀνήλθε στὶς αἰώνιες μονές, τὸ ἔτος 66 ἢ 68.

Κατέλιπε στὴν Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ δύο Καθολικὰς Ἐπιστολάς.

Τὸ τίμιον Λεῖψανο αὐτοῦ κεῖται στὴν κρύπτη ὑπὸ τὸ θυσιαστήριον τοῦ μεγάλου ὁμωνύμου Ναοῦ, στὸ Βατικανὸ τῆς Ρώμης.

* * *

Ο Ἀπόστολος Πέτρος τιμᾶται ὡς Ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας, μαζὶ δὲ μὲ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο τιμῶνται ὡς Ἰδρυταὶ καὶ Προστάται τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης.

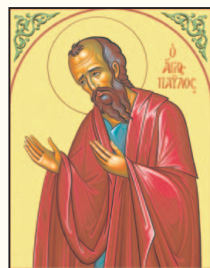
Ὁ Πρωτοκορυφαῖος Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος

Ἰουνίου κθ'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ'. Κανόνα πίστεως.

Εθνῶν σε κήρυκα καὶ φωστῆρα τρισμέγιστον, Ἀθηναίων διδάσκαλον, Οἰκουμένης ἀγλάϊσμα, εὐφροσύνης γεραίρομεν· τοὺς ἀγῶνας τιμῶμεν, καὶ τὰς βασάνους διὰ Χριστόν, τὸ σεπτόν σου μαρτύριον· ἅγιε Παῦλε Ἀπόστολε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ο θεσπέσιος Παῦλος, τὸ σκευὸς τῆς ἐκλογῆς τοῦ Χριστοῦ μας, ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν καὶ τοῦ κόσμου παντὸς ὁ Διδάσκαλος, ὑπῆρχε Ἰουδαῖος τὸ γένος, Βενιαμίτης τὴν φυλὴν, Ταρσεὺς τὴν πατρίδα, πολίτης Ῥωμαῖος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀκριβῆς στὴν ἐπιστήμη τῶν νομικῶν.

Ἦταν Φαρισαῖος, ἐκ Φαρισαίου πατρὸς καὶ ἐμαθήτευσε ὑπὸ τὸν Φαρισαῖον Γαμαλιήλ, τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐπίσημο Νομοδιδάσκαλο.

Περὶ τὸ ἔτος 36, ὡς μέγας διώκτης τοῦ Χριστιανισμοῦ, διὰ μέσου τῆς ἀπ' εὐθείας κλήσεώς του ἀπὸ τὸν Κύριό μας, ὅταν ἐβάδιζε πρὸς τὴν Δαμασκὸν, ἐγίνε Πρωτοκορυφαῖος Ἀπόστολος.

Γιὰ τὴν διάδοσι τοῦ Εὐαγγελίου ὑπέστη ἀμετρήτους κόπους καὶ θλίψεις πολυειδεῖς, πληγές, φυλακές, δεσμά, ραβδισμούς, λιθασμούς, ναυάγια, ὁδοιπορίες, κινδύνους ἐν γῆ, ἐν θαλάσῃ, ἐν πόλεσιν, ἐν ἐρημίαις, συνεχεῖς ἀγρυπνίες, νηστείες, πείνα καὶ δίψα καὶ γυμνότητα, καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὴν μέριμναν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν.

Μὲ διάπυρο πόθο ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων σωτηρίας, περιήρχετο συνεχῶς εἰς ἐπίσκεψιν τὶς Ἐκκλησίες στὴν Ἀσία καὶ τὴν Εὐρώπη, στὴν Δύσι καὶ τὴν Ἀνατολή, οὐδαμοῦ μένων, οὐδὲ ἰστάμενος.

Σῶζονται δεκατέσσαρες Ἐπιστολαὶ αὐτοῦ πρὸς τὶς νεοϊδρυθεῖσες Ἐκκλησίες καὶ τοὺς Μαθητὲς του.

Ἀφοῦ ἐπλήρωσε τὸ ἔργον τῆς διακονίας του, ἐτελεύτησε καὶ αὐτὸς μαρτυρικῶς, ἀποτμηθεὶς τὴν κεφαλὴν ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ ὑπὸ τοῦ Νέρωνος, ὡς καὶ ὁ Πρωτοκορυφαῖος Ἀπόστολος Πέτρος.

Ἄνδρέας ὁ Πρωτόκλητος

Νοεμβρίου λ'

Ἄπολυτίκιον. Ἦχος δ'.

Ως τῶν Ἀποστόλων Πρωτόκλητος, καὶ τοῦ Κορυφαίου ἀντάδελφος, τῷ Δεσπότη τῶν ὄλων Ἄνδρέα ἰκέτευε, εἰρήνην τῇ οἰκουμένη δωρήσασθαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Ο Ἅγιος Ἀπόστολος Ἄνδρέας κατήγετο ἐκ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, υἱὸς Ἰωνᾶ, ἀδελφὸς τοῦ κορυφαίου Πέτρου, μαθητῆς Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ πρότερον.

Οταν ἄκουσε τὴν μαρτυρία τοῦ Προδρόμου περὶ τοῦ Ἰησοῦ, δακτυλοδεικτοῦντος καὶ λέγοντος: «Ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου», ἀκολούθησε εὐθὺς τὸν Σωτήρα μας καὶ ἔγινε ὁ πρῶτος Μαθητῆς Αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ προσεῖλκυσε καὶ τὸν Πέτρο στὸν ἔρωτα τοῦ Χριστοῦ, ἐπωνομάσθη Πρωτόκλητος τῶν Ἀποστόλων.

Στὸν Πρωτόκλητον ἐκληρώθη μετὰ τὴν Πεντηκοστὴ ἡ Βιθυνία καὶ ἡ Μαύρη Θάλασσα καὶ τὰ μέρη τῆς Προποντίδος· ὁμοίως καὶ ἡ Ἄμισσος καὶ ἡ Τραπεζοῦς καὶ ἡ Ἡράκλεια καὶ ἡ Ἄμαστρις. Κατόπιν μετέβη στὸν Καύκασο καὶ ἐν συνεχείᾳ στὴν χώραν τῆς νῦν Ρωσίας καὶ Οὐκρανίας, ἔπειτα δὲ ἦλθε στὰ Βαλκάνια.

Εχειροτόνησε τὸν Ἀπόστολο Στάχυ πρῶτο Ἐπίσκοπο τοῦ Βυζαντίου. Ἐκήρυξε τὸν Χριστὸ στὴν Θράκη καὶ τὴν Μακεδονία καὶ ἕως τὴν Πελοπόννησο, καὶ πολλὰ παθῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος Αὐτοῦ, ἐτελεύτησεν ἐν Πάτραις τῆς Ἀχαΐας, σταυρωθεὶς κατακεφαλῆς.

Κατὰ τὸ ἔτος 357, τὸ τίμιον Λεῖψανον αὐτοῦ μετετέθη μὲ προσταγῇ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίου, ὑπὸ τοῦ μεγάλου Δουκὸς καὶ Μάρτυρος Ἀρτεμίου, καὶ κατετέθη ὁμοῦ μὲ τὰ ἱερά Λεῖψανα τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Θωμᾶ, Τιμοθέου καὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ στὸν περίφημο Ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων τῆς Βασιλευούσης.

Σήμερον, ἡ τιμία Κάρα τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ μεγάλο μῆγμα τοῦ ἱεροῦ Σταυροῦ αὐτοῦ θησαυρίζονται εἰς Πάτρας, ὅπου διασώζεται ἡ Κρύπτη μὲ τὸ Ἅγίασμα αὐτοῦ.

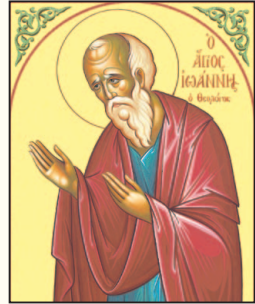
Ο Ἅγιος Ἄνδρέας τιμᾶται ὡς ὁ Ἰδρυτῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Ἀπόστολος τῆς Ρωσίας καὶ στὴν Δύσι, ὡς Προστάτης τῆς Σκωτίας.

Ἰωάννης ὁ Θεολόγος καὶ Εὐαγγελιστὴς

Σεπτεμβρίου κς' καὶ Μαΐου η'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος β΄.

Ἀπόστολε Χριστῶ τῷ Θεῷ ἠγαπημένε, ἐπιτάχυνον ῥῦσαι λαὸν ἀναπολόγητον· δέχεται σε προσπίπτοντα, ὃ ἐπιπεσόντα τῷ στήθει καταδεξάμενος· Ὁν ἰκέτευε Θεολόγε, καὶ ἐπιμονον νέφος ἔθνων διασκεδάσαι, αἰτούμενος ἡμῖν εἰρήνην καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ὁ ὤψιπέτης Ἀπόστολος, Εὐαγγελιστὴς, Θεολόγος, παρθένος, ἠγαπημένος καὶ ἐπιστήσιος Μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ μας Ἰωάννης κατήγετο ἐκ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας· ἦταν υἱὸς τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τῆς Σαλώμης, ἀδελφὸς τοῦ ἐπίσης Ἀποστόλου Ἰακώβου, ἀλιεὺς πρότερον τὴν τέχνην.

Μόνον αὐτὸς ἀκολούθησε τὸν Κύριό μας μέχρι τοῦ Σταυροῦ, ὅτε καὶ τὴν Παρθένον ἐνεπιστεύθη, ὡς ἄλλος υἱὸς Αὐτῆς καὶ τοῦ Διδασκάλου Ἰησοῦ Αὐτάδελφος.

Μετὰ τὴν Κοίμησι τῆς Παναγίας Θεοτόκου, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς πᾶσαν τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ ἐξαιρέτως στὴν Ἔφεσο. Κατὰ τὸ δεύτερο διωγμὸ τῶν Χριστιανῶν ὑπὸ Δομιτιανοῦ τὸ ἔτος 96, ὠδηγήθηκε δέσμιος ἐκ τῆς Ἀσίας στὴν Ρώμη καὶ ἐκεῖ ἐβλήθη εἰς λέβητα πλήρη ζέοντος ἐλαίου. Ἐξαχθεὶς ἐκείθεν ἀβλαβῆς, ἐξωρίσθη στὴν Πάτμο, ὅπου συνέγραψε καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τυράννου, ἐπανῆλθε στὴν Ἔφεσο, ὅπου συνέγραψε, ἔσχατος τῶν λοιπῶν Εὐαγγελιστῶν, τὸ κατ' αὐτὸν ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὰς τρεῖς αὐτοῦ Καθολικὰς Ἐπιστολάς.

Ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ († 100), ζήσας περὶ τὰ 95 ἔτη. Ἐκ τοῦ τάφου αὐτοῦ, πλησίον τῆς Ἐφέσου, ἀνεδίδετο κατ' ἔτος τὴν 8ην Μαΐου, ἁγία Κόνις, τὴν ὁποία οἱ ἐγχώριοι Μάννα ὠνόμαζον, οἱ δὲ προσερχόμενοι ἐλάμβανον αὐτὴν καὶ τὴν ἐχρησιμοποιοῦν εἰς παντοίων παθῶν ἀπολύτρωσιν, εἰς θεραπείαν ψυχῶν, εἰς ῥῶσιν σώματος, Θεὸν δοξολογοῦντες καὶ τὸν Αὐτοῦ θεράποντα Ἰωάννην γεραίροντες.

Ἐπωνομάσθη Θεολόγος, διότι ἐθεολόγησεν ὑψηλῶς τὴν ἀνέκφραστον τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς αἰώνιον γέννησιν· διὰ τοῦτο δέ, στὴν Εἰκόνα αὐτοῦ ζωγραφεῖται μορφή Ἄετοῦ, ἑνὸς τῶν τεσσάρων συμβολικῶν ζώων, τὰ ὁποία εἶδε ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ.

Ἰάκωβος τοῦ Ζεβεδαίου

Ἀπριλίου λ'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ'. Θεΐας πίστεως.

Γόνος ἅγιος, βροντῆς ὑπάρχων, κατεβρόντησας, τῇ οἰκουμένῃ, τὴν τοῦ Σωτῆρος Ἰάκωβε κένωσιν, καὶ τὸ ποτήριον τούτου ἐξέπιες, μαρτυρικῶς ἐναθλήσας Ἀπόστολε· ὅθεν πάντοτε, ἐξαΐτει τοῖς σὲ γεραίρουσι πταισμάτων ἰλασμὸν καὶ μέγα ἔλεος.

Ο Ἅγιος Ἀπόστολος Ἰάκωβος, ὁ Μέγας, ἦταν ἀδελφὸς τοῦ ἠγαπημένου Ἀποστόλου Ἰωάννου· ὁ Κύριος ἐπώνομασε αὐτοὺς *Βοανεργές*, δηλαδὴ *Υἱὸς Βροντῆς*, ὡς μεγαλοκήρυκας καὶ θεολογικωτάτους, ἢ ἐπειδὴ ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἐπεθύμησαν νὰ καταβῆ πῦρ ἐξ οὐρανοῦ καὶ νὰ κατακαύσῃ ἐκείνους τοὺς Σαμαρείτας, οἱ ὅποιοι δὲν ἐδέχθησαν νὰ φιλοξενήσουν τὸν Σωτῆρα μας.

Ο Ἀπόστολος Ἰάκωβος ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον μόνο σὲ ὅλη τὴν Ἰουδαία· τὴν παρῤῥησίαν αὐτοῦ στὸ εὐαγγελικὸ κήρυγμα δὲν ὑπέφερε ὁ Ἡρώδης Ἀγρίππας, ὁ τοῦ Ἀριστοβούλου υἱὸς καὶ τοῦ μεγάλου Ἡρώδου ἐγγονός, καὶ συνέλαβε αὐτὸν τὶς ἡμέρες τοῦ Πάσχα, καὶ μαχαίρα κατέσφαξε αὐτόν, κατὰ τὸ ἔτος 43.

Τοιοτουτρόπως, μετὰ τὸν Πρωτομάρτυρα Ἅγιο Στέφανο, ἔπινε τὸ ποτήριον, ὅπερ προεῖπεν εἰς αὐτὸν ὁ Κύριός μας, ὅπως ἀναφέρεται καὶ στὸ ἐξῆς τροπάριο:

«Πρῶτος Πανεύφημε τῆς θεολέκτου δωδεκάδος, θάνατον ἐν μαχαίρα ὑπὸ Ἡρώδου, διὰ τὸν Διδάσκαλον ὑπέμεινας, πρῶτος τὸ ποτήριον Αὐτοῦ ὡς ὑπέσχου ἔπιες, ὅθεν τῆς Βασιλείας σὲ συγκληρονόμον προσήκατο ὁ Φιλάνθρωπος, σὺν τῷ συγγόνῳ πρεσβεύοντας, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

Οὗτος ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Ἰάκωβος τιμᾶται ἰδιαίτερος στὴν Ἰσπανία, ὅπου ὑπάρχει ἕως σήμερα περίφημο Προσκύνημα πρὸς τιμὴν αὐτοῦ στὴν πόλι Σαντιάγκο ντὲ Κομποστέλα.

Στίχοι

Ως ἀμνὸς Ἰάκωβος ἀχθεῖς ἐσφάγη,

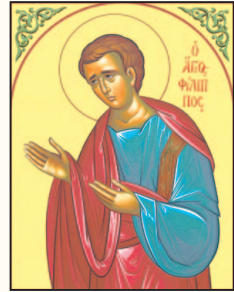
Τῆς εὐσεβείας μηρυκίζων τοὺς λόγους.

Κτείνει μάχαιρα φόνιοιο Ἰάκωβον τριακοστῇ.

Φίλιππος Νοεμβρίου 18'

Ἀπολυτίκιον. ᾠχος γ΄. Θείας πίστεως.

Θεῖαν ἔλλαμψιν, τοῦ Παρακλήτου, εἶσεδεξάμενος, πυρὸς ἐν εἶδει, παγκοσμίως ὡς ἀστήρ ἀνατέταλκας, καὶ τῆς ἀγνοίας τὸν ζόφον διέλυσας, τῇ θείᾳ αἴγλῃ Ἀπόστολε Φίλιππε· ὅθεν πρέσβευε, Χριστῶ τῷ Θεῷ δεόμεθα, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ο θεόκλητος Ἀπόστολος Φίλιππος κατήγετο ἐκ τῆς Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας· ἦταν συμπολίτης τῶν Ἁγίων ἀδελφῶν Ἀνδρέου καὶ Πέτρου, πεπαιδευμένος στὰ διδάγματα τοῦ Νόμου καὶ ἐσχόλαζε στὴν μελέτη τῶν προφητικῶν βιβλίων· γι' αὐτό, ὅταν ὁ Κύριός μας ἐκάλεσε αὐτὸν στὸ ἀποστολικὸ ἀξίωμα, ἀναζήτησε ἀμέσως τὸν φίλο του Ναθαναὴλ, τὸν ὀνομαζόμενο καὶ Βαρθολομαῖο, στὸν ὁποῖο εἶπε: «Ὁν ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ Νόμῳ καὶ οἱ Προφῆται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ».

Ο Φίλιππος συνωμίλησε μὲ τὸν Κύριο στὸ Θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πέντε χιλιάδων· πρὸ τοῦ Πάθους, ἐμεσολάβησε, μαζὶ μὲ τὸν Ἀπόστολο Ἀνδρέα, γιὰ τοὺς Ἑλληνας, οἱ ὁποῖοι ἤθελαν «τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν»· καὶ στὸ Μυστικὸ Δεῖπνο μὲ ἀπλότητα ἐζήτησε: «Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν».

Ελαβε ὡς κλῆρο ἀποστολικὸ τὴν γῆ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ εἶχε ὡς βοηθοὺς στὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου τὴν κατὰ σάρκα ἀδελφή του Μαριάμνη καὶ τὸν Ἀπόστολο Βαρθολομαῖο.

Διερχόμενοι τὶς πόλεις τῆς Λυδίας καὶ τῆς Μυσίας, ὑπέστησαν πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ κακοπαθείας ἀπὸ τοὺς ἀπίστους· ἔπειτα συνήντησαν καὶ τὸν Θεολόγον Ἰωάννην.

Οταν ἦλθαν στὴν Ἱεράπολι τῆς Φρυγίας, ὁ θεῖος Φίλιππος ἐσύρθη κατὰ γῆς ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις στὶς πλατεῖες τῆς πόλεως· ἔπειτα, τρυπηθεὶς τοὺς ἀστραγάλους τῶν ποδῶν, ἐκαρφώθη κατακεφαλῆς εἰς ἓνα ξύλον καὶ ἀφοῦ προσευχήθηκε, παρέδωσε τὴν ἀγία του ψυχὴ εἰς χεῖρας Θεοῦ.

Εὐθύς, ἡ γῆ ἐξέβαλε φοβερὸν ἦχον, ἐσχίσθη καὶ πολλοὺς ἀπίστους κατέχωσε· οἱ δὲ λοιποὶ φοβηθέντες, προσέπεσαν στὸν θεῖον Βαρθολομαῖο καὶ τὴν ἀγίαν Μαριάμνη· ἀφοῦ δὲ προσῆλθαν στὴν ἀληθινὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ, ἐνεταφίασαν μὲ εὐλάβεια τὸ ἱερὸ Λεῖψανο τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου.

Θωμᾶς ὁ Δίδυμος

Ἰουλίου 28' - Ὀκτωβρίου 5'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ως θεῖος Ἀπόστολος, θεολογίας κρουνοῦς, ἐνθέως ἐξήντηλας, ἐκ λογχονύκτου πλευρᾶς, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ὅθεν τῆς εὐσεβείας, κατασπείρας τὸν λόγον, ἔλαμψας ἐν Ἰνδία, ὡς ἀκτὶς οὐρανία, Θωμᾶ τῶν Ἀποστόλων, τὸ θεῖον ἀγλάισμα.

Ο Θεοκῆρυξ Ἀπόστολος Θωμᾶς κατήγετο ἐπίσης ἀπὸ τὴν Γαλιλαία, τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ ἐρμηνεύεται ἑλληνιστὶ Δίδυμος.

Μετὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ, διὰ μέσου τῆς «καλῆς δυσπιστίας» του, ὁ Θωμᾶς ἔλαβε ἀπὸ τὸν ἀναστάντα Κύριο ἰδιαίτερη εὐλογία, ὥστε νὰ βεβαιωθῆ τὸ κήρυγμα τῆς ἀληθινῆς καὶ αἰώνιου Ζωῆς, γι' αὐτὸ ὁ ὑμνογράφος ὑπογραμμίζει: «^τΩ καλὴ ἀπιστία τοῦ Θωμᾶ! τῶν πιστῶν τὰς καρδίας εἰς ἐπίγνωσιν ἤξε».

Κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ, ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς ἔφθασε στὴν Γεθσημανὴ τὴν τρίτῃ ἡμέρα μετὰ τὴν Κοίμησι τῆς Παναγίας Θεοτόκου· καὶ ὅταν οἱ λοιποὶ Ἅγιοι Ἀπόστολοι ἄνοιξαν τὸν τάφο τῆς Θεομήτορος γιὰ νὰ προσκυνήσῃ καὶ αὐτός, τὸ μὲν πανακῆρατο Σῶμα εἶχε μετασταθῆ, μόνον δὲ ἡ σινδόνα εὐρίσκετο ἐντὸς αὐτοῦ, εἰς παρηγορίαν καὶ μαρτυρίαν ἀψευδῆ τῆς Μεταστάσεως τῆς Μητρὸς τῆς Ζωῆς.

Ο Θωμᾶς ἔλαβε τὸν ἀποστολικὸ κληρὸ νὰ κηρύξῃ στοὺς Πάρθους, Πέρσας, Μήδους καὶ Ἰνδοὺς, κατὰ δὲ τὰς περιόδους αὐτοῦ, μετέβη στὴν Μεσοποταμία, Περσία καὶ ἔπειτα στὰ μέρη τοῦ Πακιστὰν καὶ τῆς Ἰνδίας· ὑπάρχει παράδοσις, ὅτι ἔφθασε μέχρι τῆς Κίνας μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου.

Στὸ Μαλαμπάρ, στὴν νότιο-δυτικὴ πλευρὰ τῆς Ἰνδικῆς χερσονήσου, συνελήφθη ἀπὸ τὸν βασιλεῆ Μισδαῖον, διότι ἐβάπτισε τὴν γυναῖκα του Τερτίαν καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ· ἐρρίφθη στὴν φυλακὴ, ἔπειτα δὲ παρεδόθη εἰς πέντε στρατιώτας, οἱ ὅποιοι κατετρώπησαν μὲ λόγχας τὸ ἀποστολικὸ σῶμά του. Καὶ οὕτως ὁ μέγας τοῦ Κυρίου Ἀπόστολος ἐξεδήμησε πρὸς τὸν Χριστὸν († 72).

Ο Θωμᾶς τιμᾶται ὡς ὁ Ἀπόστολος τῆς ἐν Ἰνδία Ἐκκλησίας (Ἰακωβιτικῆς - Μονοφυσικῆς πλέον), διασώζεται δὲ ἐκεῖ ὁ τάφος του. Τὰ ἱερὰ Λεῖψανα μετετέθησαν στὴν Ἔδεσσα τῆς Συρίας καὶ στὸν περίφημο Ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Σήμερα ἡ τιμία Κάρα αὐτοῦ φυλάσσεται στὴν Ἱερὰ Μονὴ τῆς Πάτμου.

Ναθαναήλ ἢ Βαρθολομαῖος

Ἰουνίου ια' καὶ Αὐγούστου κε'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Εξ ἑώας ὡς ὄρθρος ὤφθη πολύφωτος, ποντοπορήσασα ξένως Βαρθολομαίε σοφέ, πρὸς τὴν Δύσιν ἢ σορὸς ἢ τῶν Λειψάνων σου· τοῦ γὰρ Ἡλίου τῆς ζωῆς, δαδουχεῖ τὰς δωρεάς, καὶ σκότος παντοίων νόσων, ὀλοσχερῶς διαλύει, τῶν προσιόντων ταύτη πάντοτε.

Ο Ἅγιος Ἀπόστολος Ναθαναήλ κατήγετο ἀπὸ τὴν Γαλιλαία· ὀνομάζεται δὲ καὶ Βαρθολομαῖος ἀπὸ τὸ πατρώνυμό του, δηλαδὴ υἱὸς Θεολομαίου ἢ Πτολομαίου.

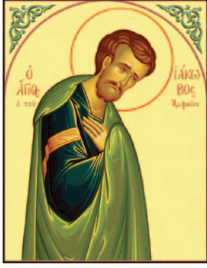
Οταν ὁ φίλος του Φίλιππος τὸν ἔφερε στὸν Χριστό, «εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς Αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν».

Στὸ ἔργο τῆς ἀποστολῆς, μαζί μὲ τὸν Ἀπόστολο Φίλιππο, ἐκήρυξε στὴν Λυδία καὶ στὴν Μυσία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Μετὰ τὸν μαρτυρικὸ θάνατο τοῦ Φιλίππου, μετέβη στὴν Εὐδαίμονα Ἀραβία, στὴν Περσία καὶ στὴν Ἰνδία, φέρων εἰς αὐτοὺς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, γραμμένο στὰ ἀραμαϊκά.

Εμαρτύρησε στὴν Ἀλβανόπολι (ἢ Οὐρβανόπολι, τὸ σημερινὸ Μπακοῦ τοῦ Ἀζερμπαϊτζάν) τῆς Ἀρμενίας, σταυρωθεὶς παρὰ τῶν ἀπίστων, ἐνῶ εἶχε ἐκδαρῆ τὸ σῶμα ἐπιζῶν, τὸ δὲ ἅγιο αὐτοῦ Λείψانون ἐτέθη σὲ μολύβδινη θήκη ὑπὸ τῶν ἐκεῖ εὐρεθέντων Χριστιανῶν· ἀργότερα, ἀρχῆς τοῦ 5 αἰ., μετεφέρθη στὴν Ἀναστασιούπολι (Δάρος) ἀπὸ ἐκεῖ, ἐπειδὴ ἡ θήκη ἐκείνη κατέστη πηγὴ θαυματουργικῶν θεραπειῶν, οἱ εἰδωλολάτρες - πυρολάτρες Πέρσες, μετέφεραν καὶ ἔρριψαν αὐτὴν στὴν Μαύρη Θάλασσα· ὁδηγούμενη ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας, ἔφθασε στὸ νησίδιον Λιπάρα πλησίον τῆς Σικελίας, καὶ ἐκεῖ ἐνεταφιάσθη σὲ ἱερὸ τόπο, συνεχίζουσα νὰ θαυματουργῇ.

Η Μεταφορὰ καὶ Κατάθεσις αὐτῆ τοῦ ἱεροῦ Λειψάνου στὴν νῆσο Λιπάρα ἐορτάζεται τὴν 25ῃ Αὐγούστου.

Κατὰ τὸ ἔτος 829, ἡ Λιπάρα ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ ἔμεινε ἔρημος καὶ ἀκατοίκητος· τότε, ὁ ἄρχων τῆς πόλεως Βενεβενδοῦ, στὴν Καμπανία τῆς Ἰταλίας, ἐφρόντισε νὰ μετακομισθῇ τὸ ἀποστολικὸ Λείψανο στὴν πόλι τῆς Βενεβενδοῦ, ὅπου κατετέθη καὶ ἐνεργεῖ καθ' ἐκάστην διαφόρους ἰατρείας καὶ θαύματα, εἰς δόξαν τοῦ ὑπεραγάθου Θεοῦ.

Ἰάκωβος τοῦ Ἀλφαίου

Ἰουλίου 25

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος, γλωσσοπυρσεύτω πνοῇ, ὡς θεῖος Ἀπόστολος, ὑποδεχθεὶς τῇ ψυχῇ, Ἰάκωβε ἔνδοξε, ἔλαμψας ἐν τῷ κόσμῳ, ὡς ἀστὴρ ἑσπέρου· ἔλυσας τῶν εἰδώλων, τὴν πολὺθεον νύκτα· καὶ νῦν ἀπαύστως δυσώπει, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ο θεῖος Ἀπόστολος Ἰάκωβος, ὁ Μικρὸς, ἦταν ἀδελφὸς μὲν Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, υἱὸς δὲ τοῦ Ἀλφαίου καὶ τῆς Μαρίας («καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ Μικροῦ», Μάρκ. ιε΄ 40).

Ἐξελθὼν στὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, κατέστρεψε τοὺς βωμοὺς τῶν εἰδώλων, ὑπὸ θεοῦ ζήλου πυρπολούμενος, τὰς νόσους ἰάτρευε, καὶ τὰ ἀκάθαρτα ἐδίωκε πνεύματα. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ πλήθη τῶν ἐθνικῶν ὠνόμαζον αὐτὸν **σπέρμα θεῖον**.

Διεπέρασε πολὺ μέρος τῆς οἰκουμένης καὶ ἐκήρυξε τὸν Χριστὸ στὴν Γάζα, τὴν Ἐλευθερούπολι καὶ τὴν Αἴγυπτο, ὅπου στὴν πόλι Ὀστρακίνα, ὁ ἑραστὴς τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Ὀποίου καὶ τὸ Πάθος ἐζήλωσε καὶ τὸν Θάνατο, ἐκαρφώθη στὸν Σταυρό. Καὶ οὕτως εἰς τὸν ποθούμενο Χριστὸ παραδίδει τὸ πνεῦμά του.

Ὁ ρήτωρ Νικήτας Παφλαγῶν (I΄ αἰ.) μακαρίζει αὐτὸν ὡς ἐξῆς:

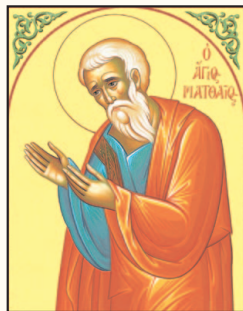
«Χαῖρε, ὅτι οὐ χάριν μόνον, ἀλλὰ καὶ μισθόν, εἶπ' οὖν ἔπαθλον ἀξιότικον τῶν μακρῶν ἀγῶνων καὶ πόνων, τὴν οὐράνιον βασιλείαν ἀπηνέγκω· καὶ πάσαις Θεοῦ ἀρεταῖς, καὶ πᾶσιν ἔργοις ἀληθείας καὶ εὐσεβείας καὶ δικαιοσύνης· ὅτι δὲ καὶ κατὰ τὴν σταύρωσιν ἐξωμοιωμένος τῷ Σωτῆρι, καὶ διὰ ταῦτα παρρήσιος πλείονος ἠξιωμένος, ἱκανῶς ἔχεις ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας τῷ Βασιλεῖ ἐντυγχάνειν καὶ Θεῷ· ἱκανῶς ἔχεις, ᾧ φιλαγαθώτατε καὶ βασιλικώτατε τοῦ Θεοῦ παῖ, καὶ τῆς ἡμετέρας μεμνησθαι μετριότητος, καὶ ἐντευξιν ἱκετήριον τῷ Δεσπότη προσαγαγεῖν· ὡς ἂν καὶ ἡμεῖς ἀξίως τοῦ Δεσποτικοῦ θελήματος πολιτευσάμενοι, τῆς ὑμετέρας γενώμεθα μερίδος, καὶ τῶν οὐρανίων σὺν ὑμῖν ἀπολαῦσαι καταξιωθῶμεν τοῦ Θεοῦ ἀγαθῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις, ᾧμα τῷ ἀνάρχῳ Πατρὶ καὶ ζωοποιῷ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Ματθαῖος ὁ Εὐαγγελιστής, ὁ Τελώνης

Νοεμβρίου 15'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ΄. Θεῖας πίστεως.

Θεῖας ἦκουσας, φωνῆς τοῦ Λόγου, καὶ τῆς πίστεως,
τὸ φῶς ἐδέξω, καταλείψας τελωνεῖον τὸν σύνδε-
σμον· ὅθεν Χριστοῦ τὴν ἀπόρρητον κένωσιν, εὐηγγελί-
σω Ματθαίε Ἀπόστολε· καὶ νῦν πρέσβευε, δοθῆναι τοῖς
σέ γεραίροισι, πταισμάτων ἴλασμον καὶ μέγα ἔλεος.

Ο Ἅγιος Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ὁ ὁποῖος κα-
λεῖται καὶ Λευῖ, ἦταν υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἁγίου
Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Μικροῦ, κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν Γαλιλαία.

Τελώνης, δηλαδὴ φορο-εισπράκτορας, τὸ ἐπάγγελμα, καθήμε-
νος δὲ στὸ τελωνεῖον τῆς παραθαλασσίου πόλεως Καπερναούμ,
ἄκουσε τὴν κλῆσι τοῦ Κυρίου μας: «Ἀκολούθει Μοι». Εὐθύς, ἐγκα-
τέλειψε τὰ πάντα καὶ ἀκολούθησε τὸν Κύριον, ἀφοῦ παρέθεσε
στὸν οἶκο του φιλοξενία μεγάλη καὶ ἔκτοτε ἦταν συνηριθμημένος
μὲ τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους.

Οταν ἐδέχθη τὴν δύναμι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν ἡμέρα
τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ἐσοφίσθη τὰ θεῖα, ἔγραψε τὸ κατ' αὐτὸν ἱε-
ρὸν Εὐαγγέλιον στὴν ἀραμαϊκὴ γλῶσσα (ἀργότερα τὸ μετέφρασε
στὴν ἑλληνικὴ), καὶ ἔστειλε αὐτὸ στοὺς νεοφωτίστους Ἰουδαίους,
ὄκτῳ χρόνους μετὰ τὴν Ἀνάληψι τοῦ Χριστοῦ μας.

Ο Ἀπόστολος Ματθαῖος διεκρίνετο γιὰ τὸν ἀσκητικό του βίον, ἦταν
μονοχίτων, δὲν ἔφαγε ποτὲ κρέας, ἀλλὰ μόνο χόρτα καὶ ὄσπρια.

Εκήρυξε στοὺς Ἑβραίους τῆς Παλαιστίνης, ἐπίσης στοὺς Πάρ-
θους καὶ Μήδους, τέλος δὲ ποιήσας πολλὰ θαύματα –κατὰ μίαν
ἐκδοχὴν– ἐμαρτύρησε διὰ πυρὸς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῶν Πάρθων,
ὁ ὁποῖος ὕστερον ἐπέστρεψε στὸν Χριστό καὶ ἐβαπτίσθη ὀνομα-
σθεὶς Ματθαῖος, γινόμενος δὲ Ἐπίσκοπος ἐφώτισε τὸν λαόν του.

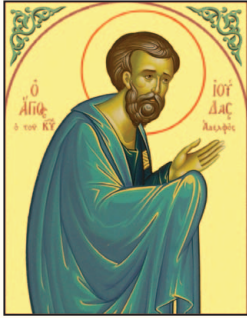
Ως Εὐαγγελιστὴς ἔχει σύμβολο Ἄνθρωπον πτερωτόν, τὸ
πρῶτο τῶν συμβολικῶν ζώων τοῦ Ἰεζεκιήλ, διὰ τὸ ἀρχεσθαι τὸ
Εὐαγγέλιον αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κατὰ σάρκα γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

Στίχοι

Σώζεις Ἰησοῦ καὶ τελώνης· Σοὶ χάρις.

Οὕτω βοᾷ Ματθαῖος ἐκ πυρὸς μέσου.

Ἀκάματον δεκάτη πῦρ Ματθαῖον ἔκτανεν ἔκτη.

Ἰούδας τοῦ Ἰακώβου ἢ Λεββαῖος ἢ Θαδδαῖος

Ἰουνοῦ 10'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Χριστοῦ σε συγγενῆ, ὦ Ἰούδα εἰδότες, καὶ Μάρτυρα στερρόν, ἱερῶς εὐφημοῦμεν, τὴν πλάνην πατήσαντα, καὶ τὴν πίστιν τηρήσαντα· ὅθεν σήμερον, τὴν παναγίαν σου μνήμην, ἐορτάζοντες, ἀμαρτημάτων τὴν λύσιν, εὐχαῖς σου λαμβάνομεν.

Ο Ἅγιος Ἀπόστολος Ἰούδας ἦταν ἀδελφὸς τοῦ Ἰακώβου, τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ Σίμωνος, οἱ ὅποιοι ἦσαν υἱοὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος ἀπὸ τὸν πρῶτο γάμο του· γι' αὐτὸ ὀνομάζονται Ἀδελφόθεοι, ἐπεὶδὴ ἦσαν «ἀδελφοὶ» καὶ «συγγενεῖς» τοῦ Κυρίου κατὰ τὸ ἀνθρώπινον.

Ἀποκαλεῖται «Ἰούδας Ἰακώβου» μὲν ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, δηλαδὴ ἀδελφὸς Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, ὑπὸ δὲ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου ὀνομάζεται «Λεββαῖος, ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος».

Ἐκῆρξε στὴν Ἀραβία, τὴν Ἰδουμαία, τὴν Συρία καὶ τὴν Μεσοποταμία· ἔφθασε μέχρι τῆς Ἀρμενίας, ὅπου στὸ ὄρος Ἀραράτ ἀπαγχονίσθηκε καὶ τοξεύθηκε ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρους καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Κυρίου μας τὸν τοῦ Μαρτυρίου ἀμαράντινον στέφανον.

Ἐγραψε τὴν τελευταία τῶν Καθολικῶν Ἐπιστολῶν πρὸς τοὺς ἐν τῇ διασπορᾷ ὄντας πιστοὺς Ἰουδαίους, μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Ἱερουσαλὴμ τὸ ἔτος 70 μ.Χ. ὑπὸ τοῦ Τίτου.

Λέγεται, ὅτι ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Ἰούδας ὁ Ἀδελφόθεος ἔλαβε γυναῖκα, Μαρίαν ὀνόματι, ἀπέκτησε δὲ τέκνα καὶ ἀπογόνους τοῦ Κυρίου κατὰ Νόμον, τὰ ὅποια ἐκαλοῦντο *Δεσπόσυνοι*, δηλαδὴ συγγενεῖς τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ. Ὁ βασιλεὺς Δομετιανὸς ἐζήτησε νὰ εὕρῃ ὅσους ἔμειναν ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ γιὰ νὰ τοὺς θανατώσῃ, ὥστε νὰ μὴ μείνῃ πλέον καμμία ἐλπίδα περὶ τοῦ Μεσίου· συνέλαβε καὶ ἐξέτασε τοὺς ἐγγόνους τοῦ Ἰούδα αὐτοῦ, ἀκούσας δὲ ἀπὸ αὐτοῦ, ὅτι ἡ Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ἐπίγειος, ἀλλὰ ἐπουράνιος, τοὺς ἀπελευθέρωσε καὶ ἔπαυσε πρὸς τὸ παρὸν τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸν.

«Μέχρι πολλοῦ οἱ συγγενεῖς τοῦ Χριστοῦ ἐθαυμάζοντο πανταχοῦ, οἱ καὶ Δεσπόσυνοι ἐλέγοντο· ἀλλ' ὁμως αὐτῶν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἴσμεν.»

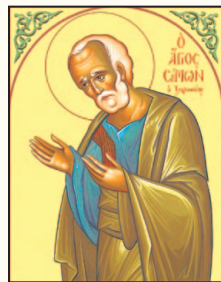
(Ἱεροῦ Χρυσόστομου, Ὁμιλία ΚΑ' εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην)

Σίμων ὁ Κανανίτης ἢ ὁ Ζηλωτῆς

Μαΐου 1'

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος γ'. Θεΐας πίστεως.

Ζῆλος ἐνθεος, καταλαβὼν σε, τοῦ γνωσθέντος σοι, σαρκὸς ἐν εἶδει, Ζηλωτῆν ἐν Ἀποστόλοις ἀνέδειξε· καὶ τοῦ Δεσπότην ζηλώσας τὸν θάνατον, διὰ Σταυροῦ πρὸς αὐτὸν ἐξεδήμησας· Σίμων ἐνδοξε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτετε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ο θεοφόρος Ἀπόστολος Σίμων, ὀνομάζεται ὑπὸ μὲν τῶν Εὐαγγελιστῶν Ματθαίου καὶ Μάρκου: Σίμων Κανανίτης (ἢ Καναναῖος), ὑπὸ δὲ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ: Σίμων Ζηλωτῆς (ἔχων θεῖον ζῆλον).

Σύμφωνα μὲ ἀρχαία παράδοσι, ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Σίμων εἶναι ὁ νυμφίος τοῦ ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας γενομένου γάμου, ὅπου ὁ Χριστὸς μας μετέβαλε τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον: «Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν Αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς Αὐτὸν οἱ Μαθηταὶ Αὐτοῦ» (Ἰωάν. β' 11).

Οθεν, βλέπων ὁ Σίμων τὸ θαῦμα τοῦτο, ἐγκατέλειψε τὴν σύζυγο, τὴν οἰκίαν καὶ τὴν πατρίδα καὶ ἀκολούθησε τὸν ἐπουράνιον Νυμφίον Χριστόν.

Εκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον σὲ πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου, κυρίως ὅμως στὴν Ἀφρική, ὅπου διέδωσε τὸν λόγο τῆς σωτηρίας σὲ ὅλη τὴν Μαυριτανία καὶ τὴν Λιβύη, ἔφθασε δὲ μέχρι καὶ τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Κατὰ μίαν ἐκδοχὴν, ἐτελεύτησε σταυρωθεὶς ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτραις τῆς Βρετανίας· κατ' ἄλλην δέ, ἐκήρυξε μαζί μὲ τὸν Ἅγιον Ἰούδα τὸν Ἀδελφόθεο στὴν Μεσοποταμία, ὅπου καὶ ἐμαρτύρησαν.

Στὴν σημερινὴ Ἀμπχαζία τῆς Γεωργίας ὑπάρχει ζῶσα παράδοσις, ὅτι ὁ Ἀπόστολος Σίμων ἐτελειώθη μαρτυρικῶς στὴν παραλία τοῦ Εὐξείνου Πόντου (Μαύρης Θαλάσσης), σώζεται δὲ Ἱερὰ Μονὴ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ μὲ Προσκύνημα στὸν ἀρχαῖο Ναὸ καὶ τὸ Σπήλαιον αὐτοῦ.

Στίχοι

Εοικε, Χριστέ, τοῦτό Σοι Σίμων λέγειν·

Ζηλῶν Πάθος Σόν, καρτερῶ σταυροῦ πάθος.

Εν ξύλῳ ἀμφετάθη Σίμων δεκάτη μεγάρθυρος.

Μάρκος ὁ Εὐαγγελιστὴς

Ἀπριλίου κε'

Ἀπολυτίκιον. ᾠχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τοῦ Πέτρου συνέκδημος, καὶ κοινωνὸς ἱερός, τοῦ Λόγου διάκονος, καὶ ὑποφήτης σοφός, ἐδείχθης Ἀπόστολε· ὅθεν τὸ τοῦ Σωτῆρος, Εὐαγγέλιον θεῖον, Μάρκε διαχαράττεις, ὡς οὐράνιος μύστης· διὸ Εὐαγγελιστὰ σε, πόθω γεραίρομεν.

Ο θεόπνευστος Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος ἦταν μαθητὴς καὶ υἱὸς θετὸς τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου: «Ἀσπάζεται ὑμᾶς... καὶ Μάρκος ὁ υἱὸς μου» (Α΄ Πέτρ. ε΄ 13)· ἀνεψιὸς δὲ τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα: «Ἀσπάζεται ὑμᾶς... καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα» (Κολασ. δ΄ 10)· καὶ υἱὸς Μαρίας: «συνιδὼν τε [ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, ἐλευθερωθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου ἀπὸ τὴν φυλακή], ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὓ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθοισμένοι καὶ προσευχόμενοι» (Πράξ. ιβ΄ 12).

Ἀκολούθησε τὸν Ἀπόστολο Πέτρο μέχρι τῆς Ρώμης, ὅπου διατριβὼν συνέγραψε διὰ προτροπῆς τοῦ Ἁγίου Πέτρου καὶ αἰτήσεως τῶν ἐκεῖ Χριστιανῶν τὸ κατ' αὐτὸν ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἑλληνιστί, τὸ ὁποῖο ἐκφράζει τὴν διδασκαλίαν τοῦ Πρωτοκορυφαίου Ἀποστόλου.

Μετὰ τὸ Μαρτύριο τῶν Ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου, ἀπῆλθε στὴν Ἀφρική, ὅπου ἐκήρυξε στὴν Κυρήνη τῆς Λιβύης, τὴν Πεντάπολι καὶ τὴν Ἀλεξάνδρεια, πανταχοῦ δὲ ἐνεργούσε θαύματα καὶ χειροτονούσε Ἐπισκόπους καὶ Κληρικούς· ὅθεν, ἐπειδὴ οἱ εἰδωλόλατραι δὲν ὑπέφεραν νὰ βλέπουν τὴν τοῦ Χριστοῦ Πίστιν προκόπτουσαν, ἔδεσαν τὸν Ἀπόστολο καὶ ἔσυραν αὐτὸν ἐπάνω στὶς πέτρες· καὶ ἔτσι παρέδωσε τὸ πνεῦμά του στὸν Κύριο.

Ἁγιογραφούμενος, τοῦ ἀποδίδεται ὁ Λέων, τὸ δεύτερο τῶν συμβολικῶν ζώων τοῦ Ἰεζεκιήλ, διότι ὁ χαρακτήρ τοῦ Εὐαγγελίου αὐτοῦ εἶναι διακριτικὸς τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, καθὼς καὶ τὸ ζῶον αὐτὸ εἶναι βασιλικό.

Κατὰ τὸ ἔτος 820, τὸ ἱερὸ Λεῖψανο τοῦ Ἀποστόλου μετεκομίσθη στὴν Βενετία τῆς Ἰταλίας, ὅπου κεῖται ἕως σήμερον στὸν περίφημο ὁμώνυμο Ναὸ του.

Ο Ἅγιος Ἀπόστολος Μάρκος τιμᾶται ὡς ὁ Ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας.

Λουκάς ὁ Εὐαγγελιστής

Ἰουλίου 17

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ἄκέστωρ σοφώτατος, ἱερομύστα Λουκά, ζωγράφος πανάριστος, τῆς Θεοτόκου Μητρός, ἐδείχθης Ἀπόστολε· ἔγραψας μάκαρ λόγους, διὰ Πνεύματος Θείου· ἔδωκας ἐννοῆσαι, συγκατάβασιν ἄκραν, Χριστοῦ τῆς παρουσίας· διὸ πρέσβευε σωθῆναι ἡμᾶς.

Ὁ ἱερομύστης Ἀπόστολος Λουκάς ὁ Εὐαγγελιστής, «ἰατρὸς ἀγαπητὸς» τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, κατήγετο ἀπὸ τὴν Μεγάλην Ἀντιόχεια, ἦταν δὲ ἰατρός, γυμνασμένος στὴν ἔξωθεν σοφία, πεπαιδευμένος τὴν ἑβραϊκὴ καὶ ἀραμαϊκὴ διάλεκτο, ἐγνώριζε δὲ καὶ τὴν ζωγραφικὴ τέχνη.

Ἐπίστευσε διὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ ἔγινε πιστὸς μαθητῆς καὶ συνοδοιπόρος αὐτοῦ, μὲ τὴν ὑπαγόρευσιν δὲ αὐτοῦ συνέγραψε τὸ κατ' αὐτὸν ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἑλληνιστί, μετὰ τὸν Ματθαῖον καὶ τὸν Μᾶρκον, περὶ τὸ ἔτος 60 ἀπὸ Χριστοῦ· κατόπιν δέ, καὶ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ἀφιερῶσας ἀμφοτέρω τὰ συγγράμματα αὐτὰ στὸν ἡγεμόνα τῆς Ἀχαΐας Θεόφιλον, ὁ ὁποῖος ἐπίστευσε στὸν Χριστό.

Μετὰ τὸ μαρτυρικὸ τέλος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στὴν Ρώμη, ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον στὴν Γαλλία, τὴν Ἰταλία καὶ τὴν Δαλματία, ἐπίσης δὲ περιπάτησε σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐμαρτύρησε σὲ ἡλικία περίπου ὀγδοῆκοντα ἐτῶν ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρας, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐσταύρωσαν σὲ μία ἐλιά, εἰς τὰς Θήβας τῆς Βοιωτίας, ὅπου ὁ τάφος αὐτοῦ διασώζεται ἕως σήμερον· κατὰ δὲ τὸ ἔτος 357, τὸ ἱερὸ Λεῖψανο αὐτοῦ μετεκομίσθη διὰ τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀρτεμίου στὴν Κωνσταντινούπολι, ὅπου ἀπεθησαυρίσθη στὸν περίφημον Ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ὑποκάτω τῆς Ἁγίας Τραπέζης.

Ὁ Ἀπόστολος Λουκάς πρῶτος ἐζωγράφησε τρεῖς ἱερὰς Εἰκόνας τῆς Κυρίας Θεοτόκου, φερούσης ἐν ἀγκάλαις τὸν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχουν δὲ καὶ ἄλλες Εἰκόνες ἀποδιδόμενες στὸν Ἅγιο.

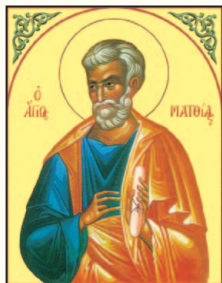
Τὸ ἔμβλημα τῆς Εἰκόνας αὐτοῦ εἶναι ὁ Βοῦς, τὸ τρίτον τῶν συμβολικῶν ζώων τοῦ Ἰεζεκιήλ, διὰ τὸ ἄρχεσθαι τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ ἀπὸ τῆς λατρείας τοῦ παλαιοῦ Νόμου, στὴν ὁποία τὰ μᾶλλον θυόμενα ζῶα ἦσαν βόες.

Μαθίας ὁ Σύμφηφος

Αὐγούστου θ'

Ἄπολυτίκιον. Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Θεῖω Πνεύματι, κεκληρωμένος, συνεπλήρωσας, τῶν Ἀποστόλων, τὴν δωδεκάριθμον φάλαγγα ἔνδοξε· μεθ' ὧν κηρύξας τοῦ Λόγου τὴν κένωσιν, ἔθυμαστώθης Μαθθία ἀπόστολε· ἀλλὰ πρέσβευε, δοθῆναι τοῖς σέ γεραίροσι, πταισμάτων ἰλασμόν καὶ μέγα ἔλεος.

Ο Ἅγιοι Μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος μας, μετὰ τὴν Ἀνάληψιν Αὐτοῦ, συνηγμένοι εἰς ἓν, ἄνδρες ὁμοῦ καὶ γυναῖκες τὸν ἀριθμὸν ὡς 120, πρότειναν δύο ἄνδρας ἐξ αὐτῶν, «Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰουῖστος, καὶ Μαθθίαν», προκειμένου νὰ ἐκλεγῆ ὁ ἀντικαταστάτης τοῦ ἐκπεσόντος Ἰούδα, ὥστε νὰ συμπληρωθῆ ὁ ἀριθμὸς δώδεκα τῶν Ἀποστόλων, σύμβολον τελειότητος· «καὶ προσευξάμενοι εἶπον· Σὺ Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα, λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Μαθθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἔνδεκα Ἀποστόλων» (Πράξ. α' 23-26).

Τοιοτοτρόπως, ὁ Μαθθίας ἀνεπλήρωσε τὸν κενὸν τόπον καὶ τὸ ἔργον τῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἰούδα· ταυτοχρόνως δέ, ἐκπληρώθηκε καὶ ἡ Προφητεία τοῦ Προφητάνακτος Δαβίδ· «Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἡρημωμένη καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ»· «καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος» (Ψαλμ. ξη' 25, ρη' 8).

Κατὰ μίαν ἐκδοχὴν, ὁ Ἀπόστολος Μαθθίας ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον ἐν πρώτοις στὴν Ἰουδαία καὶ ἐν συνεχείᾳ στὴν Μεσοποταμία, Ἀρμενία καὶ Εὐξεινο Πόντο, ὅπου ἐμαρτύρησε διὰ σταυρικοῦ θανάτου.

Ἡ Ἅγία Ἐλένη ἔδωσε ἐντολὴ νὰ μεταφερθοῦν τὰ ἱερὰ Λείψανα τοῦ Ἀποστόλου στὴν γερμανικὴ πόλι Τρέβηροι, ὅπου φυλάσσονται μέχρι σήμερα· ἡ δὲ τιμία Κάρα αὐτοῦ μετετέθη ἀρχικῶς στὸν περίφημο Ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ σήμερα εὐρίσκεται στὴν Ἰταλία (Ρώμη - Παβία).

Στίχοι

Ἐξῆλθεν ἀρθεὶς Ἰούδας ἐπὶ βρόχου,

Εἰσῆλθεν ἀρθεὶς Μαθθίας ἐπὶ ξύλου.

Ἦρθη ἀμφ' ἐνάτην ξύλω ἡ ἴθεος Μαθθίας.

Οἱ Κατάλογοι τῶν ἸΒ' Ἁγίων Ἀποστόλων

α) (Ματθ. ι' 2-4) **2** Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά εἰσι ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, **3** Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος, **4** Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.

β) (Μάρκ. γ' 14-19) **14** καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὥσι μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρῦσσειν **15** καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· **16** καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, **17** καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὃ ἐστὶν υἱὸς βροντῆς· **18** καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην **19** καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

γ) (Λουκ. ζ' 13-16) **13** καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε, **14** Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, **15** Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, **16** Ἰούδαν Ἰακώβου καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο προδότης.

δ) (Πράξ. α' 13) **13** καὶ ὅτε εἰσηλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου.

Σημείωσις

• Στους Καταλόγους αὐτοὺς δὲν ὑπάρχει συμφωνία ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα μερικῶν ἐκ τῶν Ἀποστόλων, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι συνήθιζαν νὰ ἔχουν δύο ὀνόματα, στὸν ἕνα Κατάλογο ἀναφέρεται τὸ πρῶτο ὄνομα, ἐνῶ στὸς ἄλλους τὸ δεύτερο ὄνομα. Ἐτσι, ἀντὶ τοῦ Ναθαναὴλ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα Βαρθολομαῖος, πάντοτε μαζί με τὸν Φίλιππο· ἐπίσης, ὁ Θαδδαῖος ἀναφέρεται μετὰ τὸ ὄνομα Ἰούδας Ἰακώβου, πάντοτε μαζί με τὸν Σίμωνα.

• Ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Θαδδαῖος, ὁ ὁποῖος εορτάζεται τὴν 21η Αὐγούστου, δὲν ταυτίζεται μετὰ τὸν Ἅγιο Ἀπόστολο Ἰούδα τοῦ Ἰακώβου ἢ Θαδδαῖο ἢ Λεββαῖο, τὸν Ἀδελφόθεον, ὁ ὁποῖος εορτάζεται τὴν 19ην Ἰουνίου. Ὁ μὲν πρῶτος ἀνήκει στοὺς Ἑβδομήκοντα Ἁγίους Ἀποστόλους, ὁ δὲ δεύτερος στοὺς Δώδεκα Ἁγίους Ἀποστόλους.

Ἡ Νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων

Πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ ἐπιφοιτήσαντος τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς ἐπὶ τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν καὶ ἐνισχύσαντος Αὐτοὺς νὰ μεταλαμπαδεύσουν τὸ θεῖο Φῶς καὶ Πῦρ τοῦ Εὐαγγελίου εἰς πάντα τὰ ἔθνη, μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς, τηρεῖται ἀρχαίωθεν ἱερὰ Νηστεία.

* * *

Ἐναρξίς: Δευτέρα μετὰ τὴν Ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Πάντων, τὴν Κυριακὴ Ἀ' Ματθαίου.

Τέλος: 28ῆ Ἰουνίου, παραμονὴ τῆς Ἑορτῆς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου.

* * *

Τρόπος Νηστείας:

- ♦ **Δευτέρα, Τετάρτη καὶ Παρασκευή:** δὲν καταλύεται ἔλαιον·
- ♦ **Τρίτη καὶ Πέμπτη:** κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου·
- ♦ **Σάββατον καὶ Κυριακὴ:** κατάλυσις ἰχθύος (ἐκτὸς 28ῆς Ἰουνίου)·
- ♦ **24ῆ Ἰουνίου,** Γέννησις τοῦ Τιμίου Προδρόμου: κατάλυσις ἰχθύος·
- ♦ **29ῆ Ἰουνίου,** ἐὰν τύχη **Τετάρτη ἢ Παρασκευή:** κατάλυσις μόνον ἰχθύος.

* * *

Ἡ ἀρχαιοτάτη Παράδοσις τῆς Νηστείας αὐτῆς, ἀναφέρεται στὰς «Διαταγὰς τῶν Ἀποστόλων», τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, τὰ Τυπικά, ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου καὶ ἄλλων Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.

Ἦ Ἅγιος Λέων ὁ Μέγας, Πάπας Ρώμης († 461), μᾶς προσφέρει τὰς ἐξῆς νοθεσίας περὶ τῆς Νηστείας αὐτῆς (PL τ. 54, στλ. 416AB, Ὁμιλία LXXVII):

«Ἡ σημερινὴ Ἑορτὴ [τῆς Πεντηκοστῆς], ἀγαπητοί, καθηγιασμένη ἀπὸ τὴν κάθοδον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀκολουθεῖται, καθὼς γνωρίζομε, ἀπὸ μίᾳ σεμνῇ νηστείᾳ, ἡ ὁποία ἐπειδὴ συνιστᾷ ἓνα σωτήριον θεσμὸν γιὰ τὴν θεραπεία ψυχῆς καὶ σώματος, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ μὲ ἀκριβῆ τήρησι... Ἔτσι, μετὰ τὶς ἡμέρας τῆς ἱεράς εὐφροσύνης, οἱ ὁποῖες ἦσαν ἀφιερωμένους στὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου ἐκ νεκρῶν καὶ τὴν Ἀνάληψί Του στοὺς Οὐρανοὺς, καὶ μετὰ τὴν ὑποδοχὴ τῆς δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔχει θεσπισθῇ μίᾳ νηστείᾳ, ὡς ὠφέλιμος καὶ ἀναγκαῖα πρακτικὴ ὥστε ἂν ἐνδεχομένως ἀπὸ ἀμέλεια ἢ ἀταξία ἀκόμη καὶ μέσα στὴν χαρὰ τῆς Ἑορτῆς, συνέβη κάποια ἀδικαιολόγητη ἀσυδοσία, νὰ δύναται νὰ διορθωθῇ μὲ τὸ ἱατρικὸν τῆς ἀστηρᾶς ἐγκρατείας, τὸ ὁποῖο θὰ πρέπει μὲ κάθε σχολαστικότητα νὰ τηρηθῇ, ὥστε Ἐκεῖνο ποὺ ἐπιδαμνιεύθηκε τὴν ἡμέρα αὐτῆ στὴν Ἐκκλησίᾳ νὰ κατοικήσῃ μέσα μας. Διότι, ἔχοντες γίνεαι Ναοὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ περιελουσμένοι μὲ ἀκόμη μεγαλύτερα παροχὴ τῆς Θείας Χάριτος, δὲν θὰ πρέπει νὰ κυριενώμεθα ἀπὸ σαρκικὲς ἐπιθυμίες, οὔτε νὰ αἰχμαλωτιζώμεθα ἀπὸ τὰ πάθη, ὥστε ἢ ἐγκατοικήσῃς τῆς Θείας δυνάμεως νὰ μὴ κηλιδωθῇ ἀπὸ κανένα μολυσμό».

**Ἱεροῦ Συμεῶν Θεσσαλονίκης († 1429)
Περὶ τῶν Διατεταγμένων Νηστειῶν,
«πόθεν καὶ τίς ὁ ἀπαρχῆς παραδούς»**

«...**Ἡ νηστεία** δέ γε τῶν Ἀποστόλων διὰ τὴν Τούτων τιμὴν. Καὶ δικαίως· ὅτι πλείστων ἀγαθῶν δι' Αὐτῶν ἠξιώμεθα· καὶ ὅτι νηστείας οὗτοι καὶ ὑπακοῆς ἄχρι θανάτου καὶ ἐγκρατείας ἐργάται ὤφθησαν ἡμῖν καὶ διδάσκαλοι. Καὶ Λατίνοι τοῦτο καὶ ἄκοντες μαρτυροῦσι, διὰ νηστείας ἐν ταῖς μνήμας αὐτῶν τιμῶντες αὐτούς. Ἄλλ' ἡμεῖς μὲν κατὰ τὰς Διατάξεις τῶν Ἀποστόλων διὰ τοῦ Κλήμεντος μετὰ τὴν ἐπιδημίαν τοῦ Πνεύματος εὐφραινόμεθα ἑβδομάδα μίαν, αὐθις δὲ νηστεύομεν ἑβδομάδα, ἵνα μὴ τῇ τρυφῇ ἐκλυθῶμεν, ὡς διδασκόμεθα· καὶ συναπτῶς τῇ νηστεία ἐκείνη καὶ τοὺς παραδεδωκότας νηστεύειν Ἀποστόλους τιμῶντες νηστεύομεν».

(PG τ.155, στλ. 901AB, «Ἀποκρίσεις», Ἐρώτησις - Ἀπόκρισις ΝΔ)

* * *

**Ἐκ τῆς «Ὁρθοδόξου Ὁμολογίας»,
Πέτρου Μογίλα, Μητροπολίτου Κιέβου († 1647),
πανορθοδόξως κυρωθείσης, ποῖαι αἱ Διατεταγμένα Νηστεῖαι**

Ἐρώτησις πη'. Ποία εἶναι ἡ δευτέρα Ἐντολὴ τῆς Ἐκκλησίας;

Ἀπόκρισις. Ἡ δευτέρα Ἐντολὴ εἶναι νὰ φυλάττη ὁ Χριστιανὸς κάθε χρόνον τὰς τέσσαρας Διατεταγμένας Νηστείας· **πρώτην** τὴν πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπὸ ταῖς 15' τοῦ Νοεμβρίου· **δευτέραν** τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς ἔκαμε, καθὼς λέγει ἡ Γραφή· «καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπέινασε»· **τρίτην** τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τὴν ὁποίαν ἀρχίζει ἡ Ἐκκλησία μετὰ μίαν ἑβδομάδα τῆς Ἐορτῆς τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς· καὶ λέγεται τῶν Ἀποστόλων διὰ τὴν ἀφορμὴν τούτην· διατὶ εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνον οἱ Ἀπόστολοι ἐνηστεύασι, πεμπόμενοι εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου· καθὼς φαίνεται εἰς τὰς Πράξεις Αὐτῶν, ὅπου λέγει «τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν»· ἡ **τετάρτη** νηστεία γίνεται πρὸ τῆς Ἐορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπὸ τὴν πρώτην τοῦ Αὐγούστου μηνός, καὶ τελειώνει τῇ 15' τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ἀκόμη πρέπει νὰ φυλάττεται καὶ ἡ Νηστεία τῆς Τετράδος καὶ τῆς Παρασκευῆς, μὰ ὄχι τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς, κατὰ τὸν 88' Κανόνα τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἔξω ἀπὸ τὸ Μέγα Σάββατον.

Ἀκόμη ἐπαράδωκεν ἡ Ἐκκλησία νὰ νηστεύωμεν καὶ τῇ 15' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός κατὰ τὴν Ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ, διατὶ κάνομεν τὴν ἐν-

θύμησιν τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διαβάζοντες τὰ Εὐαγγέλια τοῦ Πάθους Αὐτοῦ· καὶ τῇ κθ' τοῦ Αὐγούστου διὰ τὴν τιμήσωμεν τὴν Ἀποτομὴν τοῦ Προδρόμου μετὰ Νηστείαν.

• **Ἐξω ἀπὸ τοῦτο, μᾶς ἐπαράδωκε [ἡ Ἐκκλησία] νὰ μὴ νηστεύωμεν** εἰς κάποιαις ἡμέραις διατεταγμέναις, ὡς ἂν εἶναι ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἕως τῶν Ἁγίων Ἐπιφανείων καὶ ὅλη ἡ Διακαινήσιμος Ἑβδομάς καὶ ἡ ἑβδομάς μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν καὶ ἡ Προσφωνήσιμος (τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου) καὶ ἡ Τυρινὴ· τὰ ὅποια χρεωστεῖ κάθε Χριστιανὸς Ὀρθόδοξος νὰ φυλάττη.

(Ἰωάννου Καρμίρη, ΔΣΜ, τ. II, σελ. 632)

Οἱ Ἅγιοι IB' Ἀπόστολοι: «φαινόμενον μοναδικόν»

Ἐξαιρετικὴ εἶναι ἡ τιμὴ καὶ ἡ θέσις τῶν Ἀποστόλων καὶ μετὰ τὸν μαρτυρικόν των θάνατον μέχρι σήμερον ἐν τῷ Χριστιανισμῷ.

Καὶ πιστοὺς, καὶ ἀπιστοὺς ἀκόμη, ἔχει καταπλήξει ὁ ἅγιος βίος των καὶ ἡ **καθαρὰ διδασκαλία** καὶ τὸ **ἀνεκτίμητον ἔργον**, ὅπερ ἐπέτελεσαν, διαδώσαντες ἐν μέσῳ ἀφαντάστων ἐμποδίων καὶ ἀντιδράσεων τὴν πίστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ θέσαντες οὕτω τὰ θεμέλια τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ ἀγράμματοι καὶ δειλοὶ ἐκεῖνοι ἐκ Γαλιλαίας Ἀπόστολοι, λαβόντες τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔγιναν ἀγνώριστοι, ἀνεδείχθησαν πάνσοφοι καὶ πανίσχυροι, ἀφοῦ οὗτοι κατέρριψαν τὴν προσκύνησιν τῶν εἰδώλων, ἀνεκαίνισαν τὰ ἦθη τῶν ἀνθρώπων καὶ προέβαλλον καὶ ἐδίδαξαν τὰς θείας ἐκεῖνας ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, αἱ ὅποια ἀποτελοῦν καὶ σήμερον καὶ πάντοτε τὴν μόνην ἐλπίδα τῆς σωτηρίας καὶ μεταμορφώσεως τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας εἰς μίαν κοινωνίαν, ἐν τῇ ὅποια θὰ ἐπικρατῇ ἀληθινὴ ἀγάπη, δικαιοσύνη, ἐλευθερία καὶ ἀγιότης ἐν παντί.

Οἱ Δώδεκα Ἀπόστολοι τοῦ Χριστιανισμοῦ παρουσιάζονται εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὡς φαινόμενον μοναδικόν, ὡς ἡ λαμπροτέρα καὶ πειστικωτέρα ἀπόδειξις τῆς ἐκ Θεοῦ ἰδρύσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, διότι μόνον εἰς Θεὸς ἡδύνατο διὰ τοιούτων ἐντελῶς ἀσήμων καὶ ἐσχάτων ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ὀργάνων του νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ μέγα ἔργον τῆς θεμελιώσεως τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θείων βάσεων καὶ τῆς ἀνακαινίσεως αὐτῆς.

Τὰ ἀπορρίματα ταῦτα καὶ «περικαθάρματα» τοῦ κόσμου, ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀπέδειξαν, ὅτι εἶχον θεῖον θησαυρὸν ἐν

ὄστρακίνοις σκεύεσιν, ὅτι ἦσαν «**ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, οἰκονόμοι τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ, φῶς τοῦ κόσμου, δόξα τοῦ Χριστοῦ καὶ δόξα Ἐκκλησιῶν**» (Α΄ Τιμ. ζ΄ 11, Α΄ Κορ. δ΄ 1, Β΄ Κορ. η΄ 23).

Πολὺ εὐστόχως ὄθεν ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ Συμβόλῳ ὡς «**Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία**».

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ πᾶν ὅ,τι διδάσκει ἡ Ἐκκλησία πρέπει πρωτίστως νὰ στηρίζεται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐπὶ τῆς ἱεράς **Ἀποστολικῆς Παραδόσεως**.

Ἄλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ **Ἱερωσύνη** ἔχει τὴν ἐξουσίαν τοῦ ποιμαίνειν, διδάσκειν καὶ ἱεουργεῖν ἀπὸ αὐτοῦς τοὺς Ἀποστόλους (**Ἀποστολικὴ Διαδοχὴ**).

(Βασ. Χ. Ἰωαννίδου, Θ.Η.Ε., τ. 2, στλ. 1181-2).

Οἱ Δώδεκα καὶ οἱ Ἑβδομήκοντα

Κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἀκολουθούντων Αὐτόν, ὁ Κύριος ἐσταμάτησεν εἰς τὸν ἀριθμὸν **δώδεκα**, διότι ὅπως οἱ δώδεκα υἱοὶ τοῦ Ἰακῶβ θεωροῦνται οἱ Δώδεκα Πατριάρχαι καὶ ἀρχηγοὶ τῶν Δώδεκα Φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ἤτοι ὄλου τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, οὕτω οἱ Δώδεκα οὗτοι πρῶτοι Μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἐγένοντο οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τοῦ **Νέου Ἰσραὴλ**, ἤτοι τοῦ **Χριστιανισμοῦ**, διότι οὗτοι μετέδωκαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐν τῷ Χριστῷ ἀπολυτρώσεώς της. Καὶ ὁ ἀριθμὸς **δώδεκα** ἐθεωρήθη τοιαύτης σημασίας, ὥστε μετὰ τὴν ἐκπτώσιν τοῦ Ἰούδα οἱ λοιποὶ ἔνδεκα ἔσπευσαν νὰ πληρώσουν τὴν θέσιν διὰ τοῦ Ματθίου.

* * *

Πλὴν τῶν **Δώδεκα** οἵτινες ἀφέντες τὰ πάντα, ἠκολούθουν ἀδιακόπως τὸν Κύριον, ἐξελέγησαν ὑπ' Αὐτοῦ καὶ ἄλλοι **Ἑβδομήκοντα**, οἱ ὅποιοι ὅμως κατὰ διαλείμματα μόνον συνώδευον Αὐτόν.

Τούτους μάλιστα ὁ Κύριος ἀπέστειλεν, ἵνα **προπαρασκευάσουν** τὸ ἔδαφος, εἰς τὰ μέρη ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐμελλε νὰ διέλθῃ καὶ διδάξῃ.

«**Μετὰ ταῦτα δὲ ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου Αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον, οὐ ἐμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι**» (Λουκ. ι΄ 11).

Καὶ ὁ ἀριθμὸς **ἑβδομήκοντα** ἦτο σκόπιμος, διότι ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς ἑβδομήκοντα ἐκείνους πρεσβυτέρους, τοὺς ὁποίους ὁ Μωϋσῆς κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἐξέλεξεν ὡς **βοηθοὺς του** (Ἀριθ. ια΄ 16, 25).

■ **Ἡ** Σύναξις τῶν Ἁγίων ἐνδόξων **Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων** τελεῖται τὴν 4ην Ἰανουαρίου.

(Βασ. Χ. Ἰωαννίδου, Θ.Η.Ε., τ. 2, στλ. 1177-8).

Μείνατε
ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν.

• Εκδίδεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἁγίων Ἀγγέλων, Ἀφίδνες Ἀττικῆς. • Μὲ τὴν εὐλογία καὶ ἐπιστασία τοῦ ἡ Μητροπολίτου Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ, τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος. • Διανέμεται δωρεάν.